

Kohus võttis Aivar Mäe hagi Jelena Skulskaja suhtes menetlusse

Skulskaja: mu väited on tõesed. Mäe kaitsja: tegeleme ka teiste Aivar Mäe laimajatega.

„Ma olin ainus julge naine, kes oma nime all julges toimunust rääkida. Ma ei tööta teatris, aga mul oli kahju neist naistest, kes kardavad oma kohta kaotada. Minu julguse eest rääkida – ja oma nime all rääkida – kaasneb nüüd minu elu esimene kohtuhagi,” nentis Jelena Skulskaja. „Praegu on hagi isiklikult minu vastu. Sest mina olen üksainus julge inimene, kes ei karda teda.”

Skulskaja lisas, et inimestel on õigus rääkida oma muredest, sõnavabadusest. „Ma usun, et meie kohus on õiglane,” lisas Skulskaja.

Endine Vene Teatri töötaja, kirjanik ja tõlkija Skulskaja kirjeldas 2. juulil Postimehe veergudel, kuidas Aivar Mäe teda aastaid tagasi alandas ja ta ebaõiglaselt vallandas. Pealkirja „Jelena Skulskaja: kes kardab Aivar Mäed ehk kuidas muutuvad ajad” kandnud arvamuseloo kirjutamise põhjuseks oli Mäe ümber lahvatanud ahistamiskandaal, kus ükski kannatanu ei ole julgenud oma nime all avalikkuse ette tulla, küll on nad juhtunust anonüümselt Eesti Ekspressile rääkinud.

Päev hiljem saatis ahistamismenetluse peaossa maandunud Aivar Mäe kaitsja vandeadvokaat Paul Keres Skulskajale nõudekirja. Advokaat nõudis, et Skulskaja lükkaks ümber oma väited, et Mäe teda töökohal alandas. Skulskaja ise kinnitas toona ja kinnitab ka nüüd, et tema väidete taga on puhas tõde.

Nüüdseks on asi tipnenud sellega, et Aivar Mäe ja tema advokaadi poolt 17. juulil kohtusse esitatud hagi võeti 23. septembril menetlusse.

„Me tegime juuli alguses hagi eelhoiatuse. Skulskaja teadis, et see (hagi – toim.) tuleb. Pärast seda ei võtnud me ka ju kaks nädalat midagi ette, andsime talle aega. Ja alles siis esitasime selle hagi,” selgitas Mäed esindav vandeadvokaat Paul Keres.

„Saadeti formaalne nõudekiri, sisulist kompromissiarutelu ei tekkinud. Päev hiljem oli asi juba meedias,” täpsustas omakorda Skulskaja advokaat Robert Sarv, lisades, et kohus kohustas vahepeal kõrvaldama hagis esinevad puudused ning võttis hagi menetlusse 23. septembril.

13 väidet tuleks ümber lükata

epl.delfi.ee

12.10.2020 13:39

Kärt Anvelt

31000

Estonia teater

Vene Teater

Teater

Mida siis Mäe kohtu kaudu Skulskajalt nõuab? Seitsme Postimehes ilmunud väite ning kuue Õhtulehes ilmunud väite ümberlökkamist. Lisaks nõuab Mäe mittevaralise kahju hüvitist ehk valuraha kohtu õiglasel äranägemisel ning varalise kahju hüvitist, mis koosneb kohtueelsetest õigusabikuludest ning on summas ligi 1000 eurot. „Minu klient on seisukohal, et Skulskaja on tema kohta valetanud ja teda laimanud,” ütles Keres.

Kerese sõnul pole praegu võimalik hinnata, milliseks kujuneb kohtulahend, ent ta viitas, et teab, mis moodi kehtiv õigus töötab - kes teise kohta väiteid avaldab, peab neid ka tõendama. „Ja mulle teadaolevalt ei ole ega saagi olla Skulskajal mingeid tõendeid, sest tema esitatud väited on valed. Küll oleme esitanud ühe tõendi, taotluse tunnistaja ülekuulamiseks, kes teatud asjaolusid eitab. See inimene on Jaanus Kukk,” märkis Keres.

Juulis Postimehes avaldatud artiklis, kus Skulskaja kirjeldas Mäe käitumist 11 aastat tagasi [Vene teatris](#), viitas naine muuhulgas sellele, et ametlikult likvideeris tema töökoha Mäe järglane ja protežee Jaanus Kukk. Too olevat Skulskajale öelnud, et tal on naise lahkumisest väga kahju ja ta tegi suurepärast tööd aga et „mulle andis käsu Aivar Mäe, ma ei saa seda täitmata jätta. Ma kardan teda”.

Robert Sarve sõnul on ta omakorda kliendiga teinud ära suure töö tõenditega. „Arvan, et Jelenal on hea võimalus see kaasus võita,” ütles Sarv. „Me läheme alati kohtusse võitma ning pingutame kogu bürooga võidu nimel. Kohtulahing saab olema väga põnev ning hea on, et ka teine pool paneb ilmselt kõik mängu.”

Uurisime Sarvelt, kas teise poole nõudmistel on alust ja kas Skulskaja on ise midagi valesti teinud. „Jelena puhul ei ole see hetkel kõige tähtsam. Tunnustada tuleb tema julgust rääkida asjast nii, nagu see oli ja kuidas ta end tundis. Loodetavasti saavad ka teised sellest julgust avalikult oma nime all rääkida. Samuti ka üldpilt. Üks väidetav n-ö piiripealne olukord, no okei. Kümned samasugused kahtlased piiripealsed olukorrad kümnete inimeste puhul – uurijad kutsuvad seda käitumismustriks. Ma loodan siiralt, et usaldusisiku koostatud raport avaldatakse täies mahus, muidugi isikuandmed täielikult kinni kaetuna,” rääkis Sarv, lisades, et avalikkusel ja maksumaksjatel on õigus teada, mida nende raha eest on tehtud ning kas anonüümselt esitatud süüdistustel on tõepõhi all.

Raportit ei arutatud

Juunis avaldas Eesti Ekspress Mäe kohta artikli, kus rahvusooperi endised ja praegused anonüümseks jäänud töötajad rääkisid tema

väidetavast alandavast ja ahistavast käitumisest naiskolleegide suhtes. Asja hakkas vaagima ka Estonia nõukogu. Augustikuu jooksul koostas tööõiguse ekspert Thea Rohtla raporti, et saada selgust Aivar Mäe alandamis- ja ahistamiskahtluste osas. Rohtla poole pöördus kuni 20 inimest. Augustis astus Mäe aga ise Estonia juhi kohalt tagasi ning seetõttu ei arutanud nõukogu ka koostatud raportit.

Kui Aivar Mäe on aga süütu, siis miks ta ise Estonia juhi kohast loobus? Kaitsja Keresel sõnul ei pidanud Mäe võimalikuks selles kujunenud olukorras Estonia juhtimist enam jätkata. „Meediasurve, eelkõige Ekspress Meedia surve tema osas oli nii tugev, et Estonia teater ja Mäe said mõlemad aru, et Aivar ei saa jätkata teatri juhtimisega, ilma et teema segaks neid igal võimalikul sammul. Kõigi uute projektidega, mida Estonia teeb, käinuks kaasas see Eesti Ekspressi artikkel ja Aivar tahtis anda teatrile töörahu. Muidugi tahtnuks ta ise väga jätkata, samuti tahtis seda Estonia teater, ent praeguses olukorras polnud see lihtsalt võimalik,“ tõdes Keres.

Praegust kohtusse kaebamist analüüsid on Skulskaja aga hämmeldunud, miks Mäe end 2009. aasta jaanuaris solvatuna ei tundnud, kui ta temast esmakordselt Postimehes kirjutas. Arvamuslugu kandis pealkirja „Inimene häbipostis“ ning muuhulgas kirjutas Skulskaja seal ka Mäest, kes oli mõnda aega olnud Vene teatri kriisijuht. Skulskaja kirjeldas sealgi oma teatrist lahkumise põhjuseid ning Mäe poolset väidetavat käitumist. „„Kas kardate?“ küsite minu käest. Kardan! Kohutavalt kardan, aga panen need sõnad kirja lootuses, et vahest on neist kellelegi abi näiteks Estonia teatris, kuhu Aivar Mäe on oma trooni üle kandnud,“ kirjutas Skulskaja 11 aastat tagasi.

Küsisime ka Kereselt, miks Mäe ei kaevanud Skulskajat peale toonast artiklit kohtusse. „Ma ei oska selle kohta kosta, me pole sellest rääkinud ja ma ise pole seda artiklit lugenud,“ märkis Keres.

Kuid miks kaebasid Mäe ja Keres kohtusse Skulskaja, mitte aga ajalehte Postimees, mis Skulskaja arvamusloo avaldas? Kas muuhulgas oli põhjuseks see, et Keres on Postimeest paljudes kaasustes esindanud? „Klient ei pidanud Postimeest otstarbekas kohtusse anda. Kui oleks, siis oleks Mäe pidanud endale teise esindaja leidma. Minu meelest polnud Postimees milleski ka otseselt süüdi, sest see polnud Postimehe poolt toodetud ajakirjanduslik sisu, vaid see oli puhtalt Skulskaja enda arvamusartikkel. Postimees andis talle lihtsalt lehepinda,“ põhjendas Keres.

„See on igaühe enda valik, kelle ja kuidas ta kohtusse kaebab, aga eks mingi põhjus peitub siin ka selles, et Paul Keres ei saa enda

teist klienti kohtusse kaevata,” leidis omakorda Sarv.

Varem on Keres öelnud, et kaalub ka ahistamisskandaali avalikkuse ette toonud Ekspress Meedia kohtusse andmist. Keres kinnitas nüüd, et töö selles osas on veel pooleli, kuid asjaga tegeletakse. „Meie jaoks pole nad (Eesti Ekspressis üles astunud inimesed - K.A.) enam anonüümsed,” kinnitas Keres, viiades Eesti Ekspressis teemat kommenteerinud anonüümsetele teatri töötajatele.

- ÄÄREJUTT -

Jelena Skulskaja: ma pole kunagi kartnud

Jelena Skulskaja sõnul on see on tema pikaaegse karjääri jooksul esmakordne, kus tema suhtes esitati hagi või üleüldse öeldi, et ta on valetanud.

Skulskaja alustas ajakirjanikutööd 1972. aastal ja ta kinnitab, et kordagi pole ta kirjutanud pseudonüümi all. „Praegu, kui mind ootab kohus, võin ma end ka veidi kiita. Näiteks augustis 1991, kui oli oht, et Eesti ei saa oma vabadust ja ajakirjandusmajast põgenesid paljud ajakirjanikud, siis mina ja mu kaks sõpra jäime ning andsime välja ka ajalehe, mõtlemata, mis meiega võib juhtuda. Kirjutasin artikli, et me ei taha elada nii nagu elasime enne,” meenutas Skulskaja.

1978. aastal avaldati vene keeles kogumik „Noor Eesti proosa”. Skulskaja meenutas, kuidas kirjanikud – tema, Teet Kallas, Arvo Valton, Ülo Tuulik - olid kutsutud Moskvasse, et neid n-ö pehmeks teha. „Mind saadeti kaasa kui partei ajalehe ajakirjanikku, kes pidi siis Moskva poolt olema. Olin ainus, kes ütles, et Eesti kirjandus pole Euroopa tagahoov vaid suur ja ilus kirjandus,” meenutas Skulskaja.

Kui 1990. aastal suri kirjanik ja ajakirjanik Sergei Dovlatov, kirjutas Skulskaja nekroloogi. Dovlatov elas aastatel 1972–1976 Tallinnas, töötades ajalehes Sovetskaja Estonija. Nõukogude Liidus ei õnnestunud Dovlatovil ühtki raamatut avaldada, tsensuuri tõttu nurjus see ka Eesti NSV-s. 1978. aastal emigreerus Dovlatov USA-sse, kus ta 1990. aastal suri.

„Kui me praegu püstitame Dovlatovile monumenti, siis 1990. aastal olin ma ainus, kes julges oma nime all nekroloogi kirjutada. Meie peatoimetaja ütles, et kui tahad, kirjuta, aga pane sinna alla oma nimi. Muidugi ma tegin seda. Taolisi olukordi oli tihti. Vahel tulid teised minuga kaasa, vahel mitte. Ma pole kunagi kartnud.”

- PISITEKST -

-

Skulskaja leiab, et inimestel on õigus rääkida oma muredest, sõnavabadusest.

-

Advokaat Robert Sarv: arvan, et Jelenal on hea võimalus see kaasus võita.

-

Muidugi tahtnuks Mäe ise väga jätkata, samuti tahtis seda [Estonia teater](#).